ION ARAMĂ

VEDETA 70 ATACĂ!

54

I O N   A R A M Ă

VEDETA 70 ATACĂ!

VEDETA 70 ATACĂ!

VEDETA 70 ATACĂ!

VEDETA 70 ATACĂ!

VEDETA 70 ATACĂ!

VEDETA 70 ATACĂ!

E D I T U R A   T I N E R E T U L U I

Coperta de ***IONESCU DUMITRU***

1

— Alarmă! La posturile de luptă!

— Uite-al naibii, mormăi nemulțumit soldatul Argintaru, ridicîndu-se de pe buturugă. Nici n-a plecat bine comandantul și-a și-nceput s-o facă pe nebunul. Hai, Radule!

Radu Drăgan se ridică și el scuturîndu-și alene firele de iarbă uscată, prinse de bluză. Clătină din cap aprobator spre tovarășul său și se cățără pe puntea vedetei adormite, cu prova înfiptă în pămîntul moale al ostrovului. Din tambuchiul cazărmii răsări chipul negricios al motoristului, poreclit Scrumbie:

— Ce-i tărăboiul ăsta, fraților?

— Lasă vorba, strigă deodată sergentul Nazîru, șeful echipajului. N-ai auzit că-i alarmă? Mergi la postul tău imediat. Și voi ceilalți la fel, ce mai așteptați?

Marinarii se împrăștiară la posturi, pășind greoi pe puntea încinsă ca o plită. Sergentul le urmărea de sus, de pe comandă, mișcările, iar nemulțumirea de pe chipurile lor îl făcu să rînjească satisfăcut, strigîndu-le:

— Vă mişcaţi cam greu şi-n silă, domnilor ; v-am deranjat, se vede treaba, de la umbră. Ia să-ncercăm noi, poate a doua oară călcaţi mai cu osîrdie. Pe mal, fuga-marş !

Disciplina militară le poruncea marinarilor să se supună fără cricnire acestui necunoscut, venit doar de cîteva zile pe vedetă. Le displăcuse din primul moment ; avea obiceiul să tragă cu urechea mai totdeauna seara, cînd ostaşii stăteau de vorbă sub sălcii, fumînd cu ţigările ascunse-n pumni sau plesnindu-şi răsunător obrajii, de ţînţarii care le dădeau tîrcoale. Nazîru le părea atunci tot un fel de ţînţar, un ţînţar uriaş şi infinit mai periculos decît cei adevăraţi, care nu făceau decît să-i sîcîie cu bîzîitul lor subţire pe la urechi. Numai cu două seri în urmă îl surprinsese pe Scrumbie spunîndu-i lui Radu Drăgan :

— De doi ani n-am mai fost acasă, frate-meu... Mare porcărie şi războiul ăsta !...

— Cum vorbeşti, ostaş ? Ţi s-a făcut dor de Curtea Marţială, sau ai uitat de datorie, de patrie... Ai uitat că tu, ca militar... sărise fără ca cineva să-l fi bănuit pe-aproape.

Motoristul tăcuse intimidat. De multe ori, ca toţi soldaţii cînd stăteau de vorbă între ei, se plîngea de mizeriile războiului, dar niciodată nu aflase pe cineva care să fie de altă părere. Cuvintele lui Nazîru îl surprinseseră, insuflîndu-i o spaimă nelămurită. Hotă-

rîse atunci în sinea lui că sergentul e un ticălos și blestemă întîmplarea care îl adusese pe vedeta 70.

La al treilea exercițiu de alarmă, desfășurat în după-amiaza aceea fierbinte, Scrumbie era cît p-aci să-i spună în față tot ce gîndește, dar tocmai cînd se hotărîse, îl auzi pe Nazîru strigîndu-i :

— Ce-i, Scrumbie, ai ceva împotrivă ? S-ar părea că nu-ți prea convine la instrucție. Mie unul îmi crește inima cînd văd o execuție corectă. Cui nu-i convine, să scrie acasă... Și-acum ajunge. N-aveți decît să vă tolăniți iar la umbră...

Se întoarse trufaș și dispăru în comandă, trîntind ușa după el. Scrumbie îl înjură printre dinți și se culcă sub prima salcie întîlnită în cale. Radu ar fi vrut și el să-l imite, dar văzînd că Argintaru se depărtează pe țărm, în susul apei, se luă după el. Începură să vorbească tare, mai mult pentru urechile curioșilor decît pentru ei :

— Trebuie să treacă iarăși pescarul, Radule. Sînt nerăbdător să aflu cum i-a mers...

— N-ar fi rău să dăm și noi o raită pe la baltă.

— De fapt mie nici nu-mi place peștele, replică tunarul cu înțeles. Mă interesez doar așa, din pură plăcere sportivă... Dar uite-l că vine. Își puse mîinile la gură și strigă spre lotca neagră care se apropia, abia împinsă de curentul slab al canalului : Hei, tataie, ai făcut ceva azi ?

Omul din barcă lăsă pentru o clipă vîslele, se întoarse spre ei, îi privi cîteva clipe și le răspunse vesel :

— Mai întrebi ! Acolo ar prinde pește și-un ageamiu. Numai ieri un moș din Cernavodă a bătut aproape recordul : a luat patru somni mari, două știuci și vreo zece bibani plini cu icre...

— Ei, bravo, se bucură Argintaru. Asta mai zic și eu noroc la pescuit...

— E nebun, sau ce dracu are ? strigă Nazîru ivit în ușa comenzii. Icre acum, în august ?...

Argintaru, căruia nu-i prea păsa de șeful de echipaj, ridică din umerii săi uriași și-ncercă să-i explice :

— Povești pescărești, domnule sergent. Parcă eu le ascult, dar vorbim și noi așa, să ne mai treacă vremea...

— V-ați plictisit iar, pesemne, făcu Nazîru întărîtat. O să vă lecuiesc eu de plictiseala asta.

Se întrerupse și puse mîna streașină la ochi. Din susul Dunării răsuna vuiet de motoare. Argintaru se apropie de Radu, cu ochii țintă la navele hitleriste care intrau pe canal, și-i șopti :

— Se înmulțesc ticăloșii, ia privește.

— N-ai auzit ce spunea barcagiul ? Și la Cernavodă s-au întărit : patru canoniere, două vedete și zece șlepuri cu muniție. Asta nu-i glumă !

— Ce-or fi punînd la cale? adăugă gînditor tunarul.

— Naiba știe...

Argintaru își dădu bereta pe frunte, își frecă cu palma ceafa tunsă mărunt, apoi se uită să vadă dacă nu-i cineva să-i audă.

— În tot cazul, trebuie să comunicăm datele astea cît mai urgent, zise el.

— Păi întîlnirea cu ceferistul era aranjată pentru vineri, murmură Radu.

— E prea tîrziu vineri, adăugă hotărît tunarul. Mîine, cel tîrziu poimîine, trebuie să fim în oraș. Iar tu, Radule, fii mai atent cînd îi vorbești lui Nazîru. Ziua cea mare nu-i departe și-ar fi păcat să cazi în cursa neisprăvitului ăsta de sergent.

Navele hitleriste înaintau. Un ponton armat deschidea convoiul; după el navigau două șalupe de patrulare, iar în urmă de tot venea un remorcher cu un tun antiaerian instalat la prova.

— Să treacă unul la pavilion, mă, strigă șeful de echipaj. Nu vedeți că semnalizatorul doarme?

— Zace pe comandă, că are friguri, săracu, zise Radu.

— Atunci du-te tu la pavilion, să-i salutăm!

— Să-i salutăm?! sări Radu ca ars, apropiindu-se de Naziru. Ei de ce nu ne salută niciodată?

— Vorba, ostaș, răcni șeful de echipaj. Du-te tu sus, Argintarule !

Tunarul urcă pe puntea vedetei și Radu, regretîndu-și vorbele scăpate cu obidă, urmări supunerea cu care Argintaru executa ordinul. Și doar nici el nu-i avea la inimă pe hitleriști ! Tunarul moșmondi cîteva clipe la nod, îl desfăcu, coborî pavilionul pînă la jumătatea catargului, în semn de salut, îl ridică încă o dată și-l legă la loc. Nazîru mîrîi :

— Altă dată să te miști mai repede !

— Era saula încurcată, domnule sergent. Și sîntem așa de bine mascați aici, că nu ne-au răspuns la salut. Sigur, nu ne-au văzut.

— Nu ne-au văzut ! Mai bine zi că nu vor să ne bage-n seamă. Se cred prea grozavi, sări Radu mînios de la locul lui.

Sergentul făcu o jumătate de pas înainte. Fața lui, de culoarea morcovului, devenise și mai roșie :

— Măi, ce-i anarhia asta ? Încearcă numai o dată să-ți mai dai drumul la gură și s-a zis cu tine. Îți vinzi patria, ai ?

— Nu știu care dintre noi, murmură caporalul Drăgan.

Nazîru duse mîna la pistolul de la șold :

— Cum ai spus ?

— Încet, domnule sergent, interveni Argintaru și făptura lui masivă se propti ca un zid între ei. Ce te

legi de băiat ? Îi iubeşti pe nemţi, treaba dumitale. El nu-i iubeşte, îl priveşte. Ascultă-mă pe mine, că-s mai bătrîn : păstrează măcar aici pacea, că război e destul, în tot locul !

— Las' că-i arăt eu lui, gîfîi Nazîru. Dacă era altu-n locul meu, cît e el de caporal, vedea...

Soldatul Traian, semnalizatorul, se ridică deodată de pe puntea de comandă, unde zăcea zgîlţîit de frisoane, şi strigă :

— Mină la tribord ! Mină la tribord !

— Bietul Traian, aiurează, spuse Radu cu milă.

— Nu aiurează, e într-adevăr o mină în derivă, întări Argintaru. Vine la vale.

Toţi alergară la tribord. Nazîru privi cîteva clipe emisfera neagră care se legăna uşor pe valuri şi spuse răspicat :

— Caporal Drăgan, îţi ordon să îndepărtezi mina !

— Îl trimiţi la moarte, domnule sergent, interveni Argintaru. Mina asta nu ne ameninţă. Aici curentul face un ocol spre larg.

— Vorba ! urlă sergentul, scoţînd pistolul din toc. Caporal Drăgan, număr pînă la trei...

— Nu-i nevoie, îl întrerupse Radu, descălţîndu-se într-o clipă. Am plecat !

Sări voiniceşte peste bord şi începu să înoate spre mogîldeaţa neagră care se apropia nepăsătoare.

2

Erau zile de vară plină, cu văzduh înăbușitor și pîclos. Nici o adiere nu încrețea apele de plumb ale canalului. Doar navele germane tulburau liniștea, întretăind cu vuiet de motor tăcerea malurilor pustii. Atunci marinarii se întrerupeau din lucrul lor — cînd fie că desfășurau exerciții de ochire, citeau cu glas tare instrucțiunile de salvare, sau pur și simplu curățau mecanismele — și îndreptau priviri grele, de ură, către lighioanele cenușii care se tîrau pe asfaltul apelor încremenite.

— Frumoasă viață am duce noi dacă n-ar fi ăștia pe-aici, spuse într-un rînd Scrumbie, arătînd cu capul către un glisor german, care brăzda nepăsător apele canalului.

— Ce spui, măi Scrumbie ? întrebă maistrul Constandache, șeful mecanic al vedetei, netezindu-și mustățile argintii.

— Ziceam de navele astea, că stîrnesc prea mult valurile cînd trec. Dacă n-ar fi ele, n-am mai avea grija parîmelor...

— Ai întors-o bine, puiule, rîse maistrul.

— Și ce, n-are dreptate ? interveni Radu.

Semnalizatorul Traian își trecu palma peste fața palidă și privi cu teamă în jur :

— Taci măi, să nu te-audă cineva.

— Cine s-audă? strigă Scrumbie îndîrjit. Din tot echipajul, numai de-un singur om mi-e teamă, și ăla-i plecat acum. Cînd l-am dus cu barca la mal, mă gîndeam că n-ar strica să-i fac o baie. Poate scăpam de el, cîinele...

— E vîndut nemților, ce mai tura-vura? spuse Radu scîrbit. Cred că...

— Dar ia spune, caporale, cum a fost ieri cu mina aia? schimbă vorba șeful mecanic. Lumea zice că te-ai purtat ca un erou...

— Erou fără voie, domnule maistru. Dumneavoastră erați plecat la flotilă cu domnul comandant. Între timp, Nazîru s-a apucat să facă instrucție cu noi. I-am zis vreo două de la obraz, și el a găsit cu cale să mi-o plătească. Tocmai atunci a apărut mina blestemată. Ei, și cînd l-am auzit că mă trimite după ea, am înghețat. Eu am văzut drăcii de-astea dînd la fund un șlep cît ai clipi din ochi.

— Nazîru credea că nu se duce, interveni Argintaru. Atîta aștepta, ca să-l aibă la mînă...

Radu se întoarse spre tunar:

— Păi ce, era să-i fac pe plac? Cine știe-n ce încurcătură mai intram... Așa că am sărit, am înotat pînă lîngă ea și, vă spun drept, într-un timp mi s-a părut că-i aud chiar și tic-tacul. Mă gîndeam c-ar fi o prostie să mor degeaba, pentru ambiția unui ticălos. „Nu trebuie să mor“, am hotărît și m-am apropiat binișor de dînsa. Am mîngîiat-o pe spinare și

am împins-o încetișor într-o parte. Era supusă ca un cățel. I-am mai făcut un brînci, dar tot așa, ușor, ca să nu se supere...

Cei din jur începură să facă haz.

— De ce rîdeți ? se miră Radu. Mina e o lighioană foarte cumsecade, dacă știi s-o iei. Vă spun din experiență...

— Ce mai, i-ai șoptit ceva la ureche și ea, mititica, a stat cuminte, rîse cu poftă Scrumbie.

— Te pomenești c-ai și pupat-o, hohoti Argintaru. Cum ești tu iubăreț din fire...

— Principalul e că am scăpat teafăr, încheie Radu cînd rîsetele se potoliră. N-a avut noroc Nazîru...

3

Comandorul Helmuth ieși să-și facă plimbarea de dimineață pe puntea superioară a navei-comandant „Gertrude", un fost vas de pasageri cu două punți, elegant, alb, cu catarge mult înclinate. Fiindcă dispunea de viteză, „Gertrude" fusese amenajată pentru cerințele războiului : în salonul de clasa întîia se instalase statul-major, barul devenise stație de emisie-recepție, iar puntea superioară, largă și pardosită cu lemn de trandafir, purta o adevărată baterie : cu tunuri și mitraliere de diferite calibre. Alături de „Gertrude" se odihneau, bord lîngă bord, celelalte nave

din divizion : două pontoane armate, un remorcher, de asemenea armat, un tanc de combustibil, două şalupe dragoare, iar la larg de tot, o vedetă de siguranţă, al cărei echipaj stătea mereu la post, pe schimburi. Helmuth privi catargele strălucitoare în lumina dimineţii şi oftă. Linia frontului se apropia tot mai mult şi comandorul ştia că ziua cînd va trebui să intre-n acţiune pe Dunăre nu era departe. În orele fierbinţi ale după-amiezelor, urmaşul baronilor de pe Rin combinase în fel şi chip forţele divizionului său, ţinînd seama de cele mai diferite situaţii tactice. Aştepta, aşadar, bine pregătit, intrarea în luptă. Dar în nici una dintre variantele de pe hartă n-a putut găsi un loc convenabil, în formaţie, pentru cele trei şlepuri încărcate cu materiale de război, care sosiseră în cursul nopţii. Helmuth le socotea un adevărat balast, care avea să micşoreze simţitor viteza convoiului, ca să nu mai vorbim de primejdia pe care-o reprezentau aceste adevărate pulberării plutitoare. Ca o primă măsură de prevenire, hotărîse ca ele să nu acosteze în preajma navelor, ci să rămînă la ancoră, pe firul apei, mai jos de ostrov. Dar nici aşa comandorul Helmuth nu era mulţumit. Însăşi prezenţa şlepurilor îl înfuria, fără să-şi explice limpede de ce. În această dimineaţă, cînd dădu cu ochii de ele, se încruntă şi ceru semnalizatorului de cart un binoclu. Prin lentile văzu foarte bine fumul care ţişnea pe coşul de la bucătăria şlepului din centru, se întoarse pe

călcîie și se adresă ofițerului de gardă, care-i urmărea respectuos plimbarea.

— Fum ?

— Domnule comandant, raportez că n-ați aprobat ca oamenii să coboare pe țărm. Cei de pe șlepuri își pregătesc hrana la bord. S-au luat toate măsurile pentru prevenirea incendiilor...

— Bine, bine, spuse Helmuth întunecat, apoi izbucni din nou. Dar ce-i debandada asta ? Marinarii germani nu mai știu oare să ancoreze o navă ? Uită-te și dumneata, locotenente, unul mai înainte, altul mai în urmă. Dă ordin să fileze lanțul pînă se aliniază toate cum trebuie !

Ofițerul de gardă făcu un gest către semnalizator. Acesta smulse stegulețele din husa lor și transmise la iuțeală ordinul. Curînd se auziră zăngănind vinciurile de pe șlepuri, semn că marinarii trecuseră la executare, iar comandorul Helmuth, neavînd de ce să se mai lege, coborî la puntea intermediară să-și ia aperitivul.

4

— Ce-a fost cu mina aceea, Nazîrule ? întrebă locotenentul Matei, sosit a doua zi dimineața pe vedetă.

Ochii albaștri ai comandantului îl fixau cercetător și Nazîru simți că nu-i poate suporta privirea.

— Am îndepărtat pericolul care ne amenința, răspunse el uitîndu-se în jos.

— Nu-mi spune tocmai mie povești dintr-astea, făcu locotenentul cu un surîs ironic. Știi bine de ce-am ținut seamă cînd am acostat aici. Intervenția la mină a fost inutilă, dacă nu criminală...

— Nu-nțeleg, șopti sergentul și fața lui cărămizie păli deodată.

— Atunci să-ți explic. În primul rînd, dacă Drăgan umbla neîndemînatic la mină, și o făcea să explodeze, rămîneam cu un om mai puțin. Apoi la distanța asta era imposibil să scăpăm fără avarii.

— Eram furios pe el și nu știam cum să-l pedepsesc... Mina n-avea cum să explodeze aici, m-am gîndit eu la curentul apei mai înainte... Am vrut doar să-l învăț minte...

— Da? Și alt mijloc n-ai găsit? Nu te-ai gîndit că dacă exploda mina, nava noastră era scoasă din funcțiune? Nazîrule, să mai lași oamenii în pace; Asigură disciplina, urmărește întreținerea navei, ai grijă de ancoră, de barcă și de legături și nu te apuca să judeci dumneata echipajul, că are cine s-o facă, mă înțelegi?

Discuția avea loc în comandă. Dacă prin preajmă s-ar fi aflat și alți marinari din echipaj, ar fi rămas tare mirați de înfățișarea posomorîtă a locotenentului. Matei era un tînăr de vreo douăzeci și cinci de ani, frumos și mereu vesel, cu un suflet minunat.

Oamenii s-ar fi aruncat şi-n foc pentru el. Nimeni însă nu-l văzuse atît de supărat ca astăzi, cînd aflase tot ce pusese la cale Nazîru în lipsa lui.

— Asta-i tot, sergent Nazîru. Poţi pleca. Şi nu uita ce ţi-am spus...

Sergentul rămase în aceeaşi poziţie rigidă, nemişcat şi cu privirile-n pămînt.

— Ce mai este ? întrebă rece locotenentul.

— Aş vrea o învoire, dacă se poate.

— Bine. Termină ce ai de făcut la bord şi poţi să pleci. Îţi ajunge pînă la zece ?

— Pînă la opt, domnule comandant, spuse cu modestie prefăcută şeful de echipaj.

5

Într-una din după-amiezele lunii august, doi marinari, unul mai vîrstnic şi cu statură de uriaş, celălalt tînăr, cu trăsăturile înăsprite de vîntul şi soarele apelor, urcau agale spre centrul micului port dunărean. Era cald şi ei mergeau încet, abia schimbînd o vorbă în răstimpuri. Strada era pustie şi liniştită. Oamenii şedeau acasă, la umbra veştedă a sălciilor şi duzilor de prin curţi, sau în răcoarea micului parc din apropierea Dunării.

— Poate ar fi trebuit să așteptăm întîlnirea de vineri, spuse Radu Drăgan cu îndoială. Știi bine că numai în cazuri deosebite putem să...

— Și ăsta nu-i caz deosebit ? îl întrerupse Argintaru. Veștile pe care le ducem sînt de cea mai mare importanță. Iar semnalul poate fi dat în orice moment...

— Ai dreptate, Argintarule. De-ar veni mai repede ziua răfuielii...

Tăcură iar un răstimp.

— Auzi, Argintarule, reluă Radu. Mă gîndesc la ceea ce facem noi acum. Undeva există cineva care pune pe hartă informațiile noastre și ale altora și chibzuiește cum e mai bine...

— Da, Radule. Noi și alții ca noi, atîția oameni, sîntem ca rotițele unei mașini uriașe... fiecare cu rolul lui...

— E lucru mare, șopti Radu pătruns de-aceste gînduri.

Intrară la oficiul telefonic. În sala mare, pardosită cu mozaic, nu era nimeni. La ghișeu stătea o tînără funcționară, cu coatele rezemate de placa de marmoră. Fata tresări văzîndu-i.

— De ce-ați venit chiar azi ? S-a întîmplat ceva ?

— Avem știri importante : modificări în dispozitivul hitlerist, lămuri scurt Argintaru. Sînt notate aici toate, cu cifrul numărul trei. Dă-le mai departe, cît poți de repede !

— Bine, spuse fata luînd hîrtia cu vădită emoție. Într-o oră pleacă, fiți siguri de asta. Altceva ar trebui să vă neliniștească.

— Spune iute, cît sîntem singuri.

— Fascistul de la voi a fost ieri în vizită la siguranță. Poate că bănuiește ceva. Oricum, aveți grijă cum umblați. S-ar putea să vă urmărească cineva, pe amîndoi sau pe unul dintre voi. Cînd se lămuresc lucrurile, vă anunțăm noi, tot prin pescar. Asta-i tot.

Își luară rămas bun și plecară în grabă, nu tocmai liniștiți.

— Ce zici de asta, Radule ?

— Știu și eu ? Poate Nazîru a mers acolo cu alte treburi, că despre noi nu văd ce dovezi ar avea...

— Dar vorbele tale ? Ți-am spus de-atîtea ori să fii mai prudent, dar cine să m-asculte ? Ești tînăr, într-adevăr, nerăbdător și bătăios, dar nu uita că munca noastră are legile ei. Ea nu-ți îngăduie să te expui, să te lași provocat...

Radu nu răspunse. Își urmară drumul în tăcere. În capătul străzii principale, pe cînd grăbeau s-o ia la stînga, spre port, un om mărunt, cu fața ascuțită și cu ochi ca de viezure se luă după ei. Îi urmă, la cîțiva pași, un polițist în uniformă, apoi la o distanță respectuoasă, un individ ce părea fără treabă. Cotiră spre port pe o străduță întortochiată, cu cîrciumi și prăvălii de mărunțișuri închise, fiind după amiaza. Omul cu chip de viezure iuți pasul și făcu

semn polițistului să se apropie. Cînd ajunseră într-un gang, agentul se propti în fața lui Radu, punîndu-i mîna pe umăr :

— Fii bun și urmează-mă, dar fără gălăgie, pricepi ?

— Nu pricep, spuse Radu și cu o mișcare fulgerătoare își eliberă umărul. Poate mă confunzi cu cineva.

— Nu te confund. Ești caporalul Drăgan.

— Lasă-mă, dom'le-n pace, strigă Radu și dădu să plece.

Ochi-de-viezure se întoarse către polițist :

— Sergent, fă-ți datoria !

— Mai domol, că sîntem și noi pe-aici, răspunse Argintaru fără să ridice glasul. Cară-te pînă nu mă supăr.

Omulețul făcu un pas înapoi, iar polițaiul se vîrî între el și Argintaru, ridicînd bastonul de cauciuc. Tunarul fu însă mai iute. Cu o lovitură directă în bărbie îl proiectă pînă-n peretele cîrciumii. Omul cu ochi-de-viezure se retrase strategic cîțiva pași, duse un țignal la gură și fluieră ascuțit. Din cîrciumă ieșiră în fugă doi polițiști, tocmai la timp ca să-l scoată pe confratele lor din pumnii pe care Argintaru îi oferea cu dărnicie. Cît despre agent, acesta încerca să-i țină piept lui Radu care-l bumbăcea, întrebîndu-l la fiecare lovitură :

— De ce vrei să te urmez, șefule ?

Intervenţia celor doi poliţişti schimbă brusc situaţia cîmpului de luptă. Argintaru se încăieră cu amîndoi odată, ţinîndu-i la distanţă, cu mîinile lui lungi, dar sergentul reuşise să-l imobilizeze pe Radu, întorcîndu-i mîinile la spate. În acest timp agentul Siguranţei se învîrtea în jurul lor satisfăcut şi striga :

— Hai să mergem, sergent. De dumnealui aveam nevoie...

Argintaru, luptîndu-se de zor cu poliţiştii, îşi aruncă privirile spre Radu, căruia agentul se pregătea să-i pună cătuşele... Atunci se petrecu un fapt neprevăzut : individul ce-i însoţise tot drumul, părînd fără treabă şi amuzat de încăierare, alergă la uşa cîrciumii şi strigă răspicat la cei dinăuntru :

— Băieţi, curcanii bat doi marinari şi voi staţi aici fără să vă pese ?

În cîteva clipe, strada deveni deodată alta. Docherii, iviţi la auzul unei asemenea invitaţii în uşa localului, se năpustiră ca un tăvălug asupra grupului. Unul smulse bastonul primului poliţist şi-l lovi drept în frunte, aşa că Radu se simţi liber şi se avîntă în luptă, Argintaru reuşise să-l trîntească la pămînt pe-un altul, în vreme ce al treilea se pregătea să-l lovească cu bastonul. Atunci interveni cineva şi poliţistul zbură prin aer ca o minge. Cînd văzu că nu mai are nici o şansă, omuleţul cel şiret se retrase strategic pe o străduţă laterală, fluierînd fără între-

rupere din țignal. În sfîrșit, dinspre strada principală răsunară răspunsurile altor agenți...

— S-o ștergem, că se-ngroașă gluma, spuse un bărbat înalt, scuturîndu-și șapca de praf.

— Vă mulțumim, le spuse Argintaru. Fără dumneavoastră n-o mai scoteam la capăt...

— Aș, ne-a făcut multă plăcere, rîse altul, pipăindu-și ochiul învinețit. Sînteți doar marinari de-ai noștri, ce naiba!

— Hai, Radule, hotărî Argintaru, ștergîndu-și nădușeala cu o batistă mare. Cred că ni-i de-ajuns cît ne-am plimbat...

Fugiră pe străzi dosnice, către malul Dunării. În urma lor, fluierele polițiștilor răsunau îndrăcit...

6

Ajunseră la navă pe înserat. Tot drumul avuseseră vreme să dezlege tîlcul acestei încăierări: răzbunător cum era, Nazîru îl denunțase la Siguranță pe Radu Drăgan ca element periculos.

— Noroc că nu le-a mers de data asta, spuse Argintaru. Oricum, trebuie să fim foarte atenți. Mai ales acum, cînd se apropie ceasul...

Șeful de echipaj rămase uimit văzîndu-i că se întorc amîndoi la bord, întregi și nevătămați.

— Ce-aţi făcut în oraş ? întrebă el mieros. Erau ceva fetiţe ?

— Oho, cîte vreţi, răspunse Argintaru netulburat.

— Zău ? făcu Nazîru bănuitor. Dar ăstuia cine i-a mutat fălcile ?

Radu îşi mîngîie bărbia şi răspunse :

— Un individ a făcut o glumă proastă şi l-am cîrpit. N-a vrut să rămînă nici el dator şi m-a cîrpit. Cînd să dau a doua oară, au venit prietenii lui şi... ne-au despărţit...

— Altă dată nu mai pupaţi voi învoire, dacă-i vorba că vă ţineţi de bătăi, mîrîi şeful de echipaj, întorcîndu-le spatele.

— S-ar zice că unora le-ar fi plăcut să se termine altfel încăierarea noastră, zîmbi tunarul. Hai, Radule, la un şah.

Noaptea cobora caldă şi liniştită, cu o adiere blîndă, care făcea să foşnească frunzişul sălciilor. Dinspre navele hitleriste veneau, în răstimpuri, sunete de acordeon. Cei de pe punte tăceau cu toţii. Mitraliorul şi doi dintre motorişti fumau la prova, ascunzînd ţigările-n pumn. Argintaru răsturnă cu zgomot piesele de pe tablă.

— Nu se mai vede nimic, bombăni el. Şi chiar dacă s-ar vedea, nu mai joc.

— Tu, Argintarule, ai putea să ne cînţi ceva, spuse Scrumbie şi dinţii lui sclipiră deodată albi în întuneric.

— Să cînt ! Ce te-a apucat veselia ?

— Omul nu cîntă numai de veselie, oftă motoristul. Cîteodată mă prinde așa, o jale...

— Ia taci ! zise Traian și toți își încordară auzul. Dinspre capătul de sus al ostrovului distinseră un plescăit ușor. Vine o barcă și-i chiar pe lîngă mal, murmură semnalizatorul pregătindu-și arma. Cine naiba să fie la ora asta ?

Nu apucă să ceară parola, că cineva din barcă se adresă cu glas coborît :

— Hei, vedeta șaptezeci ! Nu vă neliniștiți ! Sînt eu, curierul de la flotilă. Am un plic pentru locotenentul Matei. E la bord acum ?

— Da, e-n cabină, spuse Traian lăsînd arma-n jos. Acostați la tribord, se vede ceva mai bine acolo.

— Nimeresc eu, răspunse vesel omul. Plescăitul ușor al ramelor se auzi pînă ce barca își profilă umbra neagră lîngă bordul scund al vedetei. Bătrînul sări sprinten pe punte spunînd : Chemați-l iute pe domnul locotenent. Am vești mari, băieți.

— Adică ce ? întrebă Scrumbie.

— Antonescu și ceilalți miniștri au fost arestați. În București, muncitorii și armata au deschis focul asupra hitleriștilor...

— Ura ! Pe ei, fraților, strigă Scrumbie cu glasul tremurînd de bucurie. De mult așteptam eu ziua răfuielii...

— Linişte, băiete, îl potoli bătrînul. Ai uitat de vecinii noştri de colo ? Dacă prind ei de veste înainte de vreme, e prăpăd. Trebuie luaţi repede, prin surprindere...

— Ce s-a întîmplat ? întrebă locotenentul care auzise doar ultimele cuvinte.

— Am declarat război Germaniei hitleriste, domnule locotenent.

— În sfîrşit ! spuse Matei gînditor, abia şoptind.

— Aveţi aici un plic, cu instrucţiuni. Peste tot a început lupta. Unităţile hitleriste de pe uscat sînt încercuite. Navele lor trebuie împiedicate să le sprijine. Noi avem misiunea să le nimicim forţele de pe Dunăre. Vă doresc succes, fraţilor. Mă duc la postul meu...

Bătrînul marinar sări rîzînd în bărcuţa lui şi porni încet, în susul apei, spre portul liniştit. Locotenentul intră în comandă să citească ordinul. Cînd reveni pe punte, în glasul lui marinarii desluşiră vorbe neobişnuite :

— Marinari, trăim o clipă istorică. A venit vremea să răzbunăm suferinţele atîtor ani... Vă cer să vă faceţi cu cinste datoria, să fiţi demni de tradiţia înaintaşilor noştri, luptători pentru libertatea patriei. Ne aşteaptă greutăţi şi primejdii, dar sînt încredinţat că nici unul dintre voi nu va da înapoi...

— Vom lupta cu preţul vieţii !

— Fiecare are-o răfuială cu alde Hitler.

— Moarte fasciştilor !

Locotenentul făcu un semn energic cu mîna :

— Începem atacul asupra navelor inamice. Totul trebuie să decurgă în linişte. Cum stăm cu motoarele ?

— Gata de marş ! răspunse grav şeful mecanic.

— Bine. Nu porniţi fără ordin. Tunul şi mitraliera, aveţi muniţii la-ndemînă ?

— Sîntem gata !

— Atunci, la posturi. Argintaru şi Nazîru, împingeţi nava cu căngile. Radule, s-o ţii pe firul apei.

Navele hitleriste se aflau acostate mai jos de vedetă, în faţa ostrovului, iar şlepurile şi mai jos, acolo unde canalul se unea cu Dunărea. Comandantul intenţiona să coboare spre hitlerişti, dus de curent şi să-i ia prin surprindere.

Vedeta îşi smulse prova din pămîntul moale şi porni să lunece uşor spre formaţia germană, cufundată în întuneric. De la prova se auzi şoapta tunarului :

— Radule, unde au staţia radio ?

— La centru, chiar în stînga coridorului...

— Dac-ar fi ziuă, mă jur c-aş nimeri chiar în beculeţul de control, rîse Argintaru şi Radu ştia că nu-i doar o vorbă goală.

Locotenentul aşteptă calm pînă cînd ajunseră în dreptul formaţiei. Pe puntea superioară a navei-co-

mandant se vedea silueta neagră a marinarului de cart care se plimba liniştit.

— N-au primit încă vestea, spuse Radu.

— Au s-o primească de la noi, replică Matei. Foc !

Tunul bubui năprasnic în tăcerea care domnea peste ape. Mitraliera hohotea şi ea. Primele proiectile explodară ca puse cu mîna în stînga coridoarelor. Tenda albă, care acoperea puntea de la pupa unui remorcher, luă foc. La lumina ei, se vedeau umbrele marinarilor inamici alergînd la posturi.

— Porniţi motoarele, ordonă Matei. Foc ! Foc !

Peste cîteva clipe, de pe toate navele hitleriste se dezlănţui canonada. Aerul scrîşnea şi bîzîia în jurul vedetei.

— Ne-au reperat, blestemaţii, spuse Costandache apucîndu-se de umăr. Micule, ia un pansament din ladă şi vino-ncoa. M-au zgîriat niţel, fir-ar să fie de treabă...

— Viteza maximă, ordonă locotenentul. Asupra şlepurilor, foc !

Vedeta trecu prin faţa şlepurilor, împroşcîndu-le cu proiectile. Totul se desfăşura într-un ritm ameţitor, de parcă timpul se deformase şi înghiţea nemăsurat de multe întîmplări. În cîteva secunde, la pupa şlepului din margine se lăţi pata sîngerie a unei explozii, pe cel din mijloc izbucni un incendiu şi lumina aşternea pete galbene pe feţele ostaşilor.

— Uite ce-i în stare Argintaru ăsta, strigă Micu, dar o explozie asurzitoare îi acoperi glasul. Primul șlep deveni deodată purpuriu, bucăți de tablă și scînduri aprinse zburară la mare înălțime, puntea vedetei se clătină de suflul exploziei și-n clipa următoare, la flacăra incendiilor, văzură apa bolborosind, înnegrită de funingine.

— Șlepul s-a scufundat, raportă Traian.

— Nici celelalte nu mai au mult, strigă Argintaru, încărcînd o nouă serie de proiectile.

În stînga și-n dreapta se înălțară stîlpi albicioși de apă. La lumina flăcărilor, vedeta se vedea foarte bine și hitleriștii trăgeau acum mult mai precis. Pe punte zăngăneau fără încetare schijele și gloanțele.

— Cîrma babord, ordonă Matei. Ia-o pe după ostrov, în amonte, că altfel nu mai ieșim vii de-aici...

7

Prima lovitură de tun îl găsise pe comandorul Helmuth citind memoriile secundului de pe „Emden", crucișătorul-pirat care în primul război mondial ținea calea navelor de transport în Oceanul Indian. Îi invidia pe marinarii de pe „Emden" și-și plîngea soarta care-i hărăzise o carieră lipsită de întîmplări spectaculoase. Sunetul viu al exploziilor îl făcu să creadă mai întîi că nava fusese lovită de-o mină, dar

auzind pașii marinarilor care alergau la tunuri, se liniști și ieși pe punte să vadă ce se petrece. Mai întîi fu orbit de fulgerările de la gurile pieselor care trăgeau pe întrecute. Ofițerul de gardă se aplecă la urechea lui :

— Vedeta de vizavi... prin surprindere... am ordonat... șlepurile în pericol de scufundare...

— Nu-mi vine să cred, locotenente, strigă Helmuth mînios. Atîta panică pentru o singură vedetă fluvială ? Un divizion german trebuie...

Dar se întrerupse, fiindcă în larg începuseră să detune lăzile cu proiectile de pe șlepuri. Unul sări în aer. Tunurile și mitralierele continuau să tragă. Vedeta românească se depărtă și dispăru dincolo de capătul ostrovului. Helmuth înregistra mecanic toate acestea, întrebîndu-se în care capitol din strategia navală se prevedea ca o singură navă să atace o grupare de zece ori mai puternică. Ofițerii statului-major adunați în jurul lui așteptau parcă și ei răspuns la această întrebare, privind în tăcere șlepurile care se mistuiau în flăcări.

— Domnilor, nu trebuie să ne pierdem calmul, le spuse comandorul îndreptîndu-și cu grijă nodul de la cravată. Se pare că avem de-a face cu o revoltă locală. Vedeta de siguranță, la drum ! Vă ordon să scufundați imediat nava rebelilor. Chiar dacă vor să se predea !

— Înțeleg, domnule comandant. Nu ținem seamă de semnalele lor.

— Remorcherul și pontonul armat doi să plece în amonte pe canal. Ceilalți fiți gata de luptă în orice moment. Glisorul să patruleze continuu.

— Raportez că e avariat.

— Atunci la dracu, să patruleze toate navele. N-o să stăm așa, ca niște șoareci plouați. Radistul să-mi dea legătura cu statul-major.

— Stația e distrusă, raportă timid ofițerul cu transmisiunile, un căpitan înalt și cărunt.

— Bine. Treci pe ultrascurte și ia legătura cu grupul 22. Întreabă dacă-i liniște la el...

Se auziră cîteva bubuituri depărtate, venind dinspre oraș și fiecare ofițer de pe punte tresări la auzul lor.

— Ciudat, foarte ciudat, murmură Helmuth pălind. Comunică la grupul 22, căpitane : „Un grup de nave ne-a atacat. Nu avem pierderi importante". Un grup, nu uita asta. Altfel ne facem de rîs. E de necrezut că o singură vedetă...

8

— Ne urmăresc, raportă Traian. Au trimis după noi vedeta de siguranță !

Matei se uită în urmă. Pe firul apei se distingea clar umbra scundă a vedetei hitleriste.

— O lăsăm să se apropie, hotărî el. Radule, intră mai spre ostrov. Cînd încep ei să tragă, o iei în zig-zag. Micșorați viteza !

Vuietul motoarelor se domoli. Din urmă, peste ape, se auzea tot mai puternic motorul navei inamice. Comandantul tocmai se pregătea să ia poziție favorabilă pentru tragere, cînd Traian raportă iarăși :

— Navă inamică în prova !

Locotenentul Matei se întoarse spre prova ca ars. Pe mijlocul Dunării se ghicea silueta lată a remorcherului armat.

— Ne-au înconjurat, spuse răgușit maistrul Costandache. Numai viteza ne mai poate salva...

— Viteza maximă, porunci locotenentul. Asupra navelor inamice, foc !

Mitraliera cu patru țevi din pupa hohoti prelung, asurzitor. Tunul prova bubui și el, luînd drept țintă remorcherul. În jurul vedetei proiectilele biciuiau apa năprasnic. La lumina exploziilor, se vedeau pentru o clipă fețele negre de funingine ale marinarilor îndîrjiți, cu dinții încleștați.

— Ar trebui să ne predăm, spuse Nazîru care pînă atunci pregătise materialele de incendiu și pompele. Nu mai avem nici o scăpare...

— Luptăm pînă la ultima picătură de sînge, strigă Argintaru. Moarte fasciștilor !

— La pupa, țintă lovită ! strigă Traian. Se scu...

Glasul i se întrerupse. Radu se întoarse pentru o clipă și-i zări trupul inert, frînt peste balustradă.

— Traian e mort, strigă el. Micule, ia-i locul!

Vedeta hitleristă, lovită de snopuri întregi, revărsate pe cele patru țevi ale mitralierei din pupa, se scufunda, cu adevărat. În jurul ei se vedeau ca niște puncte negre capetele hitleriștilor care săreau în apă. „Să se descurce cum or ști", își zise comandantul întorcîndu-se iar către prova. Alături de remorcher apăruse unul dintre pontoanele armate. Ploaia de proiectile se înteți. De la motoare ieși un mecanic cu fața plină de sînge:

— Un proiectil... Spărtură sub linia de plutire... Doi răniți... Apă pînă la genunchi...

Locotenentul cîntări fulgerător situația. Măsură din ochi distanța pînă la umbra neagră a sălciilor de lîngă mal, mai aruncă o privire către pontonul armat, a cărui poziție se ghicea mai mult după sclipirea repetată de la gura țevilor și ordonă:

— Întoarce, Radule! Puneți pompele în funcțiune. Toată lumea, cu găleți. Scoateți apa de la motoare!

Radu răsuci repede timona. Vedeta întoarse scurt, aproape atingînd apa cu marginea punții. Pentru un moment, ea oferi drept țintă întreg bordul, dar hitleriștii, cărora tirul vedetei le scosese din luptă o parte din servanți, trăgeau cam la nimereală. Escortată de jerbele albe ale exploziilor, vedeta 70 se depărta tot mai mult din drumul lor.

— Pontonul a fost incendiat! raportă Micu bucuros.

— Atenție la capătul ostrovului! mai apucă să strige maistrul Costandache, înainte de a coborî să vadă ce se petrece la motoare.

Într-adevăr, la capătul ostrovului, pe locul unde se scufundaseră șlepurile, pîndeau celelalte nave germane.

9

Helmuth stătea pe comandă, cu trăsăturile împietrite, o adevărată statuie a calmului, pe care-l recomanda totdeauna subalternilor lui. Scosese toate navele de luptă în calea vedetei, după ce remorcherul și pontonul armat îi tăiaseră drumul prin celălalt capăt al ostrovului. Comandorul auzea comenzile răstite ale gradaților de la tunuri și savura cu anticipație imaginea vedetei care se scufundă sub ploaia de proiectile. Curînd mica navă se profilă dincolo de sălcii și proiectorul cel mare, cu arc voltaic, se aținti sfîrîind și trosnind asupra ei. O punte de lumină se așternu între catargul „Gertrudei" și bordajul cenușiu al vedetei 70.

— Lăsați-o să se apropie, ordonă cu cruzime comandantul hitlerist. Doresc ca prima salvă să nimerească în plin, cu toate armele. Ne-au făcut destul

rău, și pe urmă... n-avem unde să adăpostim prizonierii...

— Asta-i o tragere ca la poligon, spuse lingușitor ofițerul cu transmisiunile. Se cunoaște mîna de maestru...

Se întrerupse. Un proiectil fîlfîi scurt prin aer și explodă în preajma proiectorului. Lovit în plin, servantul care-l mînuia muri aproape în aceeași clipă și raza de lumină se îndreptă în sus, împungînd parcă cerul. Întunericul părea și mai adînc. Ofițerul cu transmisiunile alergă la manevra proiectorului. Lumina mătură iarăși apele și raza albăstrie prinse deodată prova ascuțită a vedetei 70, pe ale cărei laturi sclipeau mari mustăți de spumă. Vedeta venea chiar spre centrul formației, cu viteza maximă, și comandorul Helmuth simți spaima străpungîndu-i creierii ca un cuțit.

— Foc! urlă el. Trageți o dată, diavolilor! Dumnezeule, ăștia au înnebunit. Vor să ne pinteneze, ca pe vremea lui Bismarck! Cîrma babord! Toată viteza înapoi!

10

Cei de la motoare n-aveau de unde ști ce se petrece sus. În compartimentul îngust și plin de fum fierbinte, maistrul Costandache se lupta să astupe

cu o bandă de cauciuc conducta de evacuare a motorului din babord, străpunsă de o schijă. Scrumbie, împreună cu alt motorist bandajat la cap, căuta să stăvilească năvala apei prin spărtură, folosind un fel de pernă de piele pe care şuvoiul puternic o îndepărta mereu ; alt ostaş dădea zor la pompa de mînă, încercînd să micşoreze nivelul apei...

— Uleiul fierbinte, strigă marinarul bandajat la cap. S-a astupat sorbul de răcire. Nu mai putem merge aşa...

— Trebuie, zise scurt maistrul. Mă duc sus, să văd care mai e situaţia...

Sus, caporalul Drăgan îndreptase nava către lumina orbitoare a proiectorului şi vedeta se năpustea cu toată viteza spre silueta masivă a „Gertrudei".

— Ce faci, măi, ai înnebunit ? strigă sergentul Naziru şi faţa lui, cu ochii închişi de năvala luminii puternice, părea o mască mortuară. Abordajul înseamnă moartea !

— Şi într-un caz, şi-n altul, tot pierim, zise cu linişte locotenentul. Barem să ne vindem scump pielea. Moarte fasciştilor !

— Pe ei, strigă Argintaru, şi la gura tunului din prova ţîşniră flăcări...

Atacul impetuos al vedetei îi surprinse pe hitlerişti. Celelalte nave încetară focul, de teamă să nu nimerească nava-comandant. Se aflau acum faţă-n faţă : nava albă şi uriaşă, scuipînd foc prin zeci de

guri, și mica vedetă, al cărei echipaj ardea de dorința răzbunării. Distanța scădea mereu, cînd deodată „Gertrude“ se puse în mișcare, ascunzîndu-și bordul elegant și dînd înapoi.

— Li-e teamă, nemernicii! scrîșni Radu Drăgan. Atinge-i, Argintarule!

— Nu mai putem merge cu viteza asta, spuse maistrul Costandache la urechea comandantului. Motoarele...

— Mitralior, de ce nu tragi? strigă locotenentul. Ia vezi, bătrîne, ce s-a întîmplat acolo...

Maistrul se repezi la pupa și după o clipă mitraliera hohoti din toate țevile, măturînd puntea navelor germane din dreapta. Derutînd artileria inamică, prin manevrele ei îndrăznețe, vedeta trecu la cîțiva metri de colosul alb, ajunse în spatele formației, apoi la adăpostul malului porni la vale, cu viteză redusă. Minute-n șir hitleriștii au continuat să risipească muniția, trăgînd în umbrele părelnice care se conturau pe apele întunecate.

— Am scăpat? întrebă Scrumbie ieșind și el pe punte. Credeam că am ajuns în rai, de-i atîta liniște...

— Mitraliorul e mort, se auzi glasul lui Costandache de la pupa. L-au nimerit drept în cap, ticăloșii...

— Avem trei spărturi în compartimentul mașinii, raportă Scrumbie. Am pus deocamdată cîlți și dopuri de lemn, dar n-au să reziste mult. Trebuie să le consolidăm, și asta nu se poate din mers...

— Magazia de muniții-pupa e inundată, raportă șeful de echipaj. O schijă cred, că dacă era un proiectil... ne odihneam acum pe fundul Dunării.

— Lasă ipotezele, făcu aspru locotenentul. Acostăm undeva și vedem despre ce e vorba. Vedeta 70 n-a fost încă scoasă din luptă.

— Mai avem destule proiectile, rîse Argintaru.

— Și motorină e berechet, adăugă Scrumbie.

— Păcat că au pierit doi de-ai noștri...

— Au murit fără lumînare...

— Lumînare ? strigă Scrumbie îndîrjit. Uite colo una, mare de tot !

La orizont se mai vedeau pîlpîind flăcările pontonului armat.

11

De-a lungul Dunării, unitățile flotilei românești erau intercalate cu forțe hitleriste superioare numericește. Pe întreg fluviul, marina germană dispunea de peste cinci sute de nave, ateliere navale mobile, transportoare armate și nave-bază. Superioritatea noastră se manifesta, printre altele, prin existența monitoarelor, adevărate cetăți plutitoare, protejate de blindaje groase și armate cu tunuri de mare calibru. O parte dintre ele, aflate la Brăila, primiră mi-

siunea să participe la apărarea portului împotriva forțelor terestre și navale hitleriste. La ordinul Statului-major, ele porniră în susul Dunării, capturînd sau nimicind convoaiele germane întîlnite pe drum. Unele dintre navele hitleriste fuseseră surprinse de trupele noastre înainte de a apuca să iasă din porturi; altele se loviră de barajele de mine, dar altele încercau să se refugieze spre apus, și urmărirea avea să dureze o săptămînă de zile și de nopți...

Divizionul comandat de Helmuth — mai bine zis ceea ce rămăsese din el, după atacul vijelios și neașteptat al vedetei 70 — acostă la vechiul loc. Hitleriștii aveau depozitate pe țărm muniții și carburanți — două lucruri care le erau deosebit de necesare în acest moment. Veștile primite prin radio de la formațiile de nave vecine nu-l liniștiră de loc pe comandantul hitlerist. Prin eter se încrucișau știri contradictorii : se pregătea o invazie din Bulgaria, comandamentul ordona retragerea navelor spre apus, alți comandanți primiră ordin să distrugă tot ce se putea distruge în porturile unde se aflau...

Peste tot se desfășurau lupte și nu odată, apelurile prin radio ale comandorului Helmuth rămaseră fără răspuns... În cele din urmă, el înțelese că în deruta care domnea, nu-i rămînea decît o singură soluție : să se salveze singur. Ordonă deci curierului să cheme pe toți ofițerii în salonul „Gertrudei“.

— V-am adunat, domnilor, ca să vă comunic hotărîrea mea. În noaptea asta vom încărca muniția, alimentele și carburanții din depozite. Ce nu putem lua cu noi, distrugem. Pontonul doi e pe jumătate ars. Evacuați de pe el rezervele și echipajul, apoi sabordați-l. La ora patru, adică exact peste trei ore, începem manevra de plecare. Nici un minut mai tîrziu, s-a înțeles ?

12

— Băieți, grăbiți lucrul cît se poate, spuse locotenentul Matei aplecîndu-se pe tambuchiul sălii mașinilor. Comandamentul ne-a comunicat prin radio că în zorii zilei ajunge la noi o grupare de nave, dar pînă atunci, trebuie să-i ținem în loc pe hitleriști. Cît mai durează, bătrîne ?

— Vreo două ceasuri, domnule comandant.

— E mult. Ne pleacă inamicul de sub nas...

— O să zorim cît putem.

— Ce-or fi făcînd ei acuma ?

— Mă duc eu în recunoaștere dacă n-aveți nimic împotrivă, se oferi Nazîru. Pînă acolo nu-s mai mult de doi kilometri și cunosc drumul...

— Încearcă, conveni locotenentul după o clipă de gîndire. Numai să fii precaut, să nu te vîri chiar în

bîrlogul lor. Ne-ajunge dacă ştim încotro vor s-o apuce. Într-un ceas să fii înapoi. Ia-ţi pistolul cu tine.

Şeful de echipaj urcă scara dintr-o săritură. Ceilalţi îi auziră paşii grăbiţi răsunînd pe punte. Argintaru lăsă deoparte ghemotocul de cîlţi cu care acoperise o gaură de glonţ din bordaj şi se aplecă spre Radu :

— Te pomeneşti că are de gînd să rămînă la ei. Ce-ar fi să te duci după el, Radule ?

Caporalul încuviinţă şi ieşi pe punte. Abia se mai auzeau paşii lui Nazîru, depărtîndu-se prin iarba înaltă.

— Domnule comandant, mă tem că Nazîru vrea să fugă la hitlerişti.

— Nu cred, băiatule ! Ce să facă acolo ? „Camarazii" au înfundat-o, numai de el nu le arde acuma...

— Şi totuşi, stărui Radu, am motive aproape sigure să cred asta. Să nu uitaţi că era singurul care le juca în strună, iar unora ca el n-o să le fie moale de-acum încolo... Face orice Nazîru să scape. Şi mi se pare că se cam ducea pe la ei şi înainte, în ascuns. Permiteţi-mi să-l urmăresc.

. . . .

Într-adevăr, sergentul Nazîru îşi dăduse seama că nu se poate aştepta la nimic bun în noile împreju-

rări. El porni deci hotărît către locul de acostare al navelor hitleriste. Iar ca să-şi justifice prezenţa, ducea domnului comandor o ştire preţioasă : în zorii zilei, în acest raion va sosi o grupare de nave de luptă româneşti...

Radu se strecură pe urmele lui, străduindu-se să-năbuşe orice zgomot. Cunoştea bine locurile, le călcase de zeci de ori, în timpul exerciţiilor de debarcare, totuşi în două rînduri fu cît p-aci să-l piardă din ochi. Era întuneric, iar ocolurile pe care le făcea sergentul erau parcă anume calculate să-l pună pe el în încurcătură. Fu nevoit să micşoreze distanţa, cînd deodată Nazîru dispăru de-a binelea printre sălcii. Întărîtat, Radu o luă la fugă, dar se poticni de-o buturugă şi căzu pe pămîntul moale. Rămase cîteva clipe nemişcat, stăpînindu-şi răsuflarea. Simţi însă imediat că cineva se apropie pe furiş şi înţelese că individul încerca să afle dacă nu-l pîndeşte vreo primejdie. Nazîru se îndepărta de-acum precaut şi caporalul porni hotărît să-l someze. După un pîlc de sălcii, se iviră lanternele albastre de camuflaj ale hitleriştilor, mişcîndu-se încoace şi-ncolo. Îl auzi pe Nazîru grăbind nebuneşte pasul, fără să se mai ferească.

— Halt ! răsună glasul unei santinele hitleriste.

Timonierul încremeni. Somaţia nu-i fusese adre-

sată lui, ci celuilalt, care se grăbi să iasă la lumină și să-i spună parcă santinelei cîteva cuvinte în nemțește. „Dacă-l scap, dacă Nazîru apucă să-i vorbească comandantului hitlerist, înseamnă că întreaga acțiune hotărîtă de comandamentul nostru este sortită eșecului! Nu, Nazîrule, n-ai să ajungi la ei!"

Cum să procedeze însă? Să tragă asupra lui? Hitleriștii s-ar alarma, iar el însuși n-ar mai avea șanse să scape viu. Un atac corp la corp: nici o șansă de reușită n-ar fi avut, fiindcă Nazîru ajunsese aproape de santinelă. Trebuie, cu riscul vieții chiar, să tragă!

Aceste gînduri i se învîrtejeau vijelios prin minte. Totul dură puține clipe, timp în care Nazîru se apropie la cîțiva pași de santinela hitleristă. Pe cerul încă întunecat, deasupra capului său se profilau brațele ridicate ca două stindarde ale lașității. Radu ochi între aceste două brațe, ceva mai jos de cap, și trase o rafală scurtă. Nazîru se prăbuși ca un copac retezat. Soldatul hitlerist, neînțelegînd bine ce se petrece, se aruncă la pămînt și trase un încărcător întreg la întîmplare. Din stînga îi răspunse lătratul puternic al unei puști-mitraliere, apoi se auziră tropote și glasuri strigînd ceva nedeslușit. Radu se tîrî înapoi către Dunăre, simțind sub genunchi și sub coate nămolul moale ca o plastilină, care ceda încet sub apăsare. Întoarse capul și văzu, la vreo sută de metri

mai departe, navele germane acostate bord lîngă bord. Brațele negre ale macaralelor abia se distingeau, rotindu-se mereu deasupra punților ; la lumina lanternelor de camuflaj, oamenii forfoteau pe nave și pe țărm, semn că se încărcau rezervele din depozite. „Sînt pe picior de plecare", își zise. „Numai de-aș putea scăpa viu de-aici..."

Pașii hitleriștilor se auzeau tot mai distinct. Era limpede că ei înconjuraseră locul de unde răsunaseră primele focuri și acum se apropiau într-un semicerc uriaș, mărginit de malul apei și avîndu-l în centru pe el însuși. Pe deasupra începură să piuie gloanțele și Radu crezu că mai are doar cîteva clipe de trăit. „Măcar să-mi vînd scump pielea", gîndi. În fața lui răsări deodată silueta înaltă a unui marinar hitlerist, care îndreptă în sus un pistol mare. Răsună o pocnitură și spre cer zbură pîlpîind tot mai luminos o rachetă albă. Tufișurile din jur se luminară ca ziua ; Radu văzu pleoapele hitleristului strînse din cauza luminii orbitoare. „Dacă trag, ceilalți mă descoperă imediat". Se ridică dintr-un salt, sări asupra hitleristului și-l lovi scurt cu muchea palmei peste gît. Omul se prăbuși fără să scoată un cuvînt. Din stînga se apropiau tropăituri. Și din dreapta. „O companie întreagă fuge după mine. În apă, singura salvare !" Își aruncă bereta departe, în Dunăre, apoi sări și el și se afundă

în valurile calde. Prin apă auzea nedeslușit rafalele hitleriștilor, care la lumina albă a rachetelor, împușcau de zor bereta. Cînd simți că se înăbușă, scoase capul afară să respire. Lumina rachetelor îl orbi. Hitleriștii îl observaseră, căci gloanțele începură să plouă în jurul lui. Se afundă din nou și înotă îndelung, din răsputeri...

13

Comandorul Helmuth ascultă calm la început raportul ofițerului de gardă : sergentul acela care mai fusese oaspetele domnului comandant venise cu intenția să se predea și spusese soldatului Franz din postul *numărului* trei că are o veste importantă pentru domnul comandant. Din nefericire fusese ucis de o patrulă a românilor, care venise probabil în recunoaștere. Patrula a fost respinsă de detașamentul de pază ; o parte dintre oameni se înecaseră în Dunăre, ceilalți au fugit... Nu, nu reușiseră să captureze nici un ostaș.

— Rău, foarte rău, spuse comandorul înfuriindu-se treptat. Va trebui să grăbim lucrul. Capătul din amonte al canalului să fie minat, iar aici să se întărească paza. N-aș vrea să ne încercuiască... Transmiteți tuturor ordinul meu : grăbiți lucrul. Cine rămîne

în urmă, o face pe propriul său risc. Știți bine că nu putem lăsa aici nici o navă în stare să plutească, nici un material utilizabil, nici un om viu!

— Am înțeles, spuse ofițerul de gardă căutînd să-și ascundă licărirea de spaimă din privire.

14

— Ticălosul, voia într-adevăr să ne trădeze, murmură locotenentul. Radule, te-ai purtat ca un viteaz. Și zici că se pregăteau de plecare?

— Da, domnule comandant. Încărcau lăzi și butoaie, toată lumea forfotea pe punte.

— Trebuie să dau radiogramă la comandament. Tu du-te la motoare și arată-le tuturor situația. Să zorească, fiecare minut e hotărîtor...

Un sfert de oră mai tîrziu, tot echipajul se adună pe punte. Locotenentul își privi oamenii încercînd să le deslușească fețele în lumina cenușie a zorilor.

— Băieți, întîi vă mulțumesc pentru munca voastră. Dar acesta e numai începutul. Trebuie să-i oprim pe hitleriști cu orice preț, altfel, dacă apucă să bombardeze orașul... Am încredere în voi și știu c-o să vă faceți cu cinste datoria. Să răzbunăm prin moarte moartea celor pe care i-am îngropat în acest loc!

— Moarte fasciştilor! strigă într-un glas echipajul.

...Ca o săgeată neagră în lumina care creştea tot mai mult, vedeta 70 se avîntă spre ostrov. Lăsa în urmă, drept unică dovadă a escalei ei scurte, două morminte proaspete...

— Dacă nemţii prind de veste că sîntem singuri, ne aşteaptă o distracţie clasa-ntîia, domnule locotenent, spuse Argintaru ştergînd proiectilele de unsoare.

— Aşa e la război, făcu simplu Matei.

Radu Drăgan răsuci cu îndemînare timona şi interveni :

— Eu, unul, nu mă tem de moarte.

— Nu poţi să spui asta, Radule! Ostaşul pleacă la luptă să învingă, nu să moară...

— Înţeleg, dar vezi că sîntem pe muche de cuţit. Oricare din noi putea fi în locul lui Traian sau al mitraliorului.

— Nu vă mai gîndiţi la asta, băieţi, spuse cald locotenentul. Eu ştiu una şi bună : că trebuie să-i oprim pe nemţi...

— Şi chiar de-o fi să pierim, adăugă tunarul, ştim pentru ce.

— Navă în prova babord! strigă radiotelegrafistul, devenit observator în locul lui Traian.

Dintr-un salt, Argintaru fu lîngă tun. Radu se ridică pe vîrfuri, parcă dorind să vadă mai bine despre ce este vorba. Dar şi fără asta, se distingea bine si-

lueta remorcherului armat lunecînd pe fondul cenușiu-albastru al ostrovului. Cele două nave deschiseră focul în aceeași clipă...

15

Argintaru avea în silueta greoaie și aproape nemișcată a remorcherului armat o țintă ideală ; tunul lui mătură mai întîi platforma de la prova, apoi își îndreptă tragerea asupra bordului, încercînd să-i facă găuri sub linia de plutire. Curînd remorcherul se aplecă înainte, parcă luîndu-și avînt, și o explozie asurzitoare zgudui aerul.

— Ura ! strigară marinarii. L-a atins la magazia de muniții !

— Înapoi cu maximum de viteză, strigă comandantul, văzînd cum din spatele ostrovului se desprinde o matahală albă. Au ieșit cu toții la atac !

Bateria de pe „Gertrude" prinse glas. Mai întîi deasupra ei se iviră nourași de fum alburiu, apoi pîrîiră detunăturile, ca o bătaie dezordonată de tobă. Un obuz greu explodă în imediata apropiere a vedetei ; jerba de apă se prăbuși pe punte, iar schijele fîlfîiră sinistru prin aerul devenit parcă mai dens.

— Trageți, băieți, strigă locotenentul prăbușindu-se peste telegrafe.

Condusă de mîna iscusită a lui Radu Drăgan, vedeta manevra cu repeziciune, căutînd de fiecare dată unghiuri potrivite de atac și evitînd proiectilele dușmane. Mitraliera trăgea aproape fără întrerupere și cele patru șiruri de gloanțe făceau prăpăd pe puntea din lemn de trandafir...

— Trebuie opriți cu orice preț; fură ultimele cuvinte ale șefului-mecanic. O nouă grindină de fier se abătu asupra vedetei. Catargul, lovit, se frînse de la jumătate și rămase atîrnat în firele antenelor. Maistrul Costandache simți ceva fierbinte acoperindu-i pieptul. El căzu încet, parcă plutind, lîngă afetul mitralierei.

— Băieți, pavilionul! strigă Argintaru privind o clipă înapoi. Să nu creadă că ne predăm!

Micu smulse din lada cu pavilioane un nou tricolor. Îl desfășură în adierea vîntului și, sprijinind un picior pe balustradă, agăță pavilionul de ciotul catargului. Abia cînd coborî, își dădu seama că locotenentul zace într-o poziție nefirească, cu pieptul rezemat de tamburul telegrafelor.

— Dom' comandant! strigă Radu.

— Ia comanda, spuse locotenentul către Radu care se aplecase asupra lui. Nu-i lăsa să treacă... Îmi pare rău că...

— Micule, du-l jos în cabină și pansează-l cum poți. Lupta încă nu-i pierdută, dom' comandant!

— Întoarce, Radule, strigă Argintaru. N-am unghi de tragere...

Vedeta întoarse iarăși, în plină viteză, cu evoluții halucinante, de adevărat demon al răzbunării. Focul navei germane slăbise, și era tot mai puțin precis — se vede că Argintaru trimisese pe lumea cealaltă o bună parte din tunarii de elită ai comandorului Helmuth, iar unele piese fuseseră deteriorate. Deodată, în spatele „Gertrudei" apăru pontonul de debarcare, a cărui artilerie era intactă și trăgea cu mare precizie.

— Cristoase, pe ăsta de unde l-au mai scos ? strigă Radu. Nu mai avem nici o scăpare, băieți. Să-i pintenăm, blestemații !

— Pe ei, Radule !

— Moarte fasciștilor !

Caporalul răsuci timona. Vedeta 70 se năpusti asupra navei albe, cum mai făcuse o dată, în cursul nopții trecute. Fiecare dintre marinari își socotea încheiată cariera de luptător, cînd Micu dădu un chiot :

— Sîntem salvați ! Ai noștri, Radule !

Se auziră bubuituri prelungi. Dinspre aval, trăgînd cu toate gurile de foc, se apropiau navele românești. Valuri de fum negru pluteau amenințător deasupra coșurilor, amestecîndu-se cu fumul alb al salvelor. Stîlpi de apă crescură în jurul navelor hitleriste...

Acoperită de focul viu al grupării venite în ajutor, vedeta 70 începu să se depărteze din fața inamicului. După cîteva clipe, pe catargul din centru al „Gertrudei“ pavilionul începu să coboare încet. Pontonul coborî și el steagul...

— Ura ! Se predau ! răcni Micu ștergîndu-și fața de fum.

— Auzi ! Argintarule, se predau ! strigă Radu Drăgan. Răspunsul întîrzia. Argintarule, spuse el din nou, cu spaimă în glas. Dar vocea puternică a tunarului n-avea să se mai audă niciodată...

16

Marinarii de pe nave priveau uimiți către vedeta care se apropia. Avea bordajul ciuruit de schije și de gloanțe, una din țevile mitralierei fusese îndoită ca o sîrmă de explozia unui proiectil, dar pavilionul flutura neînvins pe rămășița de catarg. Priveau uimiți la toate acestea și invidiau echipajul care participase la o luptă de asemenea proporții. Nu știau prin ce trecuseră marinarii vedetei 70, n-auziseră strigătele lor îndîrjite, atunci cînd hotărîseră să sacrifice nava și propriile lor vieți pentru a stăvili drumul hitleriștilor ; nu aflaseră că echipajul fusese înjumătățit de suflarea aspră a morții, iar comandantul zăcea în ca-

bina lui cu coastele zdrobite... Domolindu-și zbaterea elicelor, vedeta făcu un rondou elegant și se apropie pieziș de nava-comandant, un fost pasager cam de mărimea „Gertrudei", cu prova joasă și cu puntea superioară transformată în baterie.

— Ce zici de Matei ? spuse comandorul Bădescu întorcîndu-se către ofițerul de cart. Nici după asemenea încăierare n-a uitat regulile marinărești... Dă ordin navei 19 să acosteze la nava hitleriștilor și să-l aducă aici pe comandant. Și ocupați-vă de prizonieri...

— Permiteți să acostăm la tribord, se auzi un glas de pe puntea vedetei.

— Acostează, Matei, strigă voios comandorul prin megafon, apoi se întoarse iarăși spre ofițerul de cart : Ia dă-mi binoclul... Ce-i asta, mi se pare mie, sau... Ce-i cu Matei ?...

Vedeta 70 se alătură de navă fără nici o smucitură. În timp ce marinarii legau parîmele, un ostaș murdar de funingine, cu bluza sfîșiată, sări de pe vedetă pe puntea largă a navei-comandant, se opri în fața comandorului și raportă :

— Sînt caporalul Drăgan Radu. Locotenentul nostru...

— Ce-i cu el ? strigă comandorul Bădescu. Sanitari !

— Doi ostași în halate albe se și repeziseră pe vedetă.

— Dom' locotenent Matei e rănit, încheie Radu.

— Înseamnă că dumneata ești comandantul ?

— Pînă una-alta.

— Din clipa asta ești numit oficial. Comandorul se îndreptă spre ostașii aliniați : Bravo, băieți, sînt mîndru de voi...

17

Calmul nu-l părăsise pe comandorul Helmuth nici măcar în clipa cînd, atacat de navele noastre, văzuse că nu mai are nici o scăpare. Convins că odată și odată cuvintele lui vor fi citate în tomurile groase ale memoriilor de război, se adresă plin de emfază ofițerilor de stat-major care-l înconjurau :

— Domnilor, Dumnezeu mi-e martor că am făcut tot ce era omenește posibil. Pentru a cruța viețile oamenilor, trebuie să capitulăm ! Ceilalți aprobară zgomotos această hotărîre și el adăugă disprețuitor : Nu-mi plac actele de lașitate. Dacă era după mine, luptam pînă la ultima picătură de sînge. Coborîți pavilionul !

Dispăru în cabina lui cu capul plecat. Ajuns jos, se grăbi să ardă hîrtiile din casa de fier, apoi își

schimbă cămaşa şi îmbrăţişă cu o ultimă privire cabina spaţioasă şi confortabilă. Se întoarse de la uşă, cu gînd să scoată fotografia unei femei frumoase, în rochie de seară, care stătea de ani de zile uitată sub cristalul biroului. Nu izbuti. Simţind cum creşte-n el o furie rece, Helmuth ridică statueta de bronz a amiralului Döniz şi sfărîmă cu ea cristalul gros. Atras de zgomot, soldatul de ordonanţă năvăli în încăpere :

— Domnule comandant...

— Ieşi, porcule ! urlă comandorul ieşindu-şi din fire. Nu ştii să baţi la uşă ?

Ostaşul dispăru. Helmuth vîrî fotografia în buzunar, se cercetă în oglindă, ca să-şi îndrepte nodul cravatei şi ieşi pe punte, tocmai cînd grupa de debarcare adunase prizonierii la pupa. Fără să scoată o vorbă, el întinse locotenentului român pistoletul şi trecu schela cu un aer dispreţuitor. Pe remorcherul care-l adusese la nava-comandant el păstră aceeaşi atitudine dispreţuitoare, ca şi cum şi-ar fi ignorat situaţia de învins. Cînd coborî în careu, îşi fixă privirea pe tabloul din perete, se aşeză ţeapăn pe scaun şi rămase nemişcat.

— Mai aveţi alte forţe prin apropiere ? Ce intenţii au celelalte unităţi germane de pe fluviu ? întrebă Bădescu.

Nici un răspuns. Comandorul făcu un semn și locotenentul care slujea drept interpret repetă întrebarea.

— Protestez, spuse uscat hitleristul. Sînt ofițer superior al marinei de război și nu admit să fiu interogat în fața soldaților...

Bădescu ascultă traducerea zîmbind, apoi privi spre Radu care se foia stingherit pe scaunul lui.

— Locotenente, spune-i te rog prizonierului că aici nu se află nici un soldat. Spune-i că are în față pe comandantul vedetei care l-a atacat și l-a învins. Ai grijă să traduci asta cît mai exact...

Helmuth ascultă posomorît, se uită pe furiș la Radu Drăgan, îi întîlni privirea obosită, dar dîrză și-abia atunci înțelese că pentru el războiul s-a terminat. Umerii i se încovoiară și din atitudinea mîndră și disprețuitoare de pînă atunci nu mai rămăsese nimic :

— Domnilor, ne-ați învins, recunoscu el cu vocea scăzută. Dați-mi o hartă...

18

Ajuns pe punte, Radu își aruncă privirile spre vedetă și-și dădu seama că încă nu-i cunoaște de-ajuns pe tovarășii săi de luptă. Se aștepta să-i vadă odihnindu-se undeva, pe punte, să fure ceasul de răgaz

pe care-l meritau din plin, după truda şi emoţiile nopţii trecute. În loc de asta, cei de pe vedeta 70 munceau de zor, ajutaţi de marinarii de pe nava-comandant. La pupa, un soldat mărunt, tuns chilug, monta o ţeavă nouă la mitralieră. Cea veche, îndoită şi plesnită, zăcea alături pe punte. La tunul din prova, un alt soldat ştergea cu sîrg mecanismul închizătorului. De jos, de la motoare, se auzea glasul răstit al lui Scrumbie, printre loviturile de ciocan. Peste tot acest tumult, bocăneau paşii marinarilor care aduceau lăzile cu muniţie. Sus, deasupra comenzii, Radu zări catargul înălţat din nou şi pe radiotelegrafist montînd firele antenei. Privi toată această forfotă, simţind că emoţia nu i-ar îngădui să articuleze măcar o silabă.

— Ce spui de asta, caporale? zîmbi comandorul Bădescu, plăcut surprins el însuşi.

19

După funeraliile marinarilor căzuţi la datorie pe vedeta 70, comandorul Bădescu adună în careu pe toţi comandanţii de nave. Ofiţerii vîrstnici, cu părul încărunţit de-a lungul serviciului în marina militară, stăteau alături de tînărul caporal pe care-l preţuiau cu toţii pentru vitejia şi priceperea lui. Mai tîrziu,

pe unii dintre ei avea să-i regăsească profesori în şcoala de ofiţeri, avea să evoce împreună cu ei momentele de neuitat ale primelor zile de luptă contra hitleriştilor... Dar deocamdată Radu Drăgan n-avea vreme să se gîndească la viitor ; gîndul lui era la bordajul vedetei şubrezite, dacă mitraliorul şi tunarul nou-veniţi pe navă se vor dovedi la fel de destoinici ca şi predecesorii lor, dacă motoarele vor rezista mai departe...

— Plecăm în urmărirea grupului 22, zise comandorul, aplecîndu-se asupra hărţii. Hitleriştii au de gînd să deschidă focul asupra localităţilor de pe ţărm, asupra porturilor. Trebuie să-i împiedicăm. Vedeta noastră va porni în avangardă. Cum dai de ceva, ne anunţi prin radio şi încerci să-i ţii pe loc ! Adăugă cu un zîmbet obosit : Se pare că voi aveţi o anumită experienţă în treburi de-astea, ce spui, Radule ?

Ceilalţi ofiţeri zîmbiră şi ei şi Radu simţi că roşeşte sub privirile lor calde.

20

Vedeta 70 gonea în amonte, pe urmele grupului 22. Radu inspectă pe rînd toate compartimentele, toate posturile de luptă şi în cele din urmă ajunse la tunul prova. Îl cuprinse o tristeţe adîncă, amintin-

du-și de Argintaru. Întocmai ca el, în clipele dinaintea ultimei bătălii, tunarul cel nou ștergea proiectilele de vaselină și sîsîia printre dinți o idee de cîntec.

— Și cum zici că te cheamă, prietene?

— Soldat Ilie I. Ion, dom'comandant, spuse ostașul tresărind. Am fost prieten bun cu Argintaru. Lucram cu el la atelierul de sudură, mai bine zis îi eram ucenic. Un om de aur, săracul. Păcat că s-a prăpădit...

— Așa e la război, oftă Radu.

— Acuma, dacă i-am luat locul, n-o să fac tunul de rîs, adăugă soldatul. În amintirea lui, și ca să-l răzbun.

— Toți avem ceva de răzbunat, spuse Radu încet, dar cu tărie. Fii gata, că din clipă-n clipă...

— Avion vine din tribord! strigă Micu de la timonă.

Soldatul Ilie I. Ion strigă ceva despre Argintaru în timp ce îndrepta țeava spre botul avionului cu cruce neagră pe aripi. Salva răpăi asurzitor. Avionul, care luase drum în picaj asupra vedetei, trase și el. Un șir lung de gloanțe biciui apa în prova. Tunul mai trase o serie de proiectile și motorul din dreapta al avionului se aprinse. Cu un urlet asurzitor, care creștea mereu, pasărea de oțel, arzînd ca o torță, trecu pe deasupra vedetei și se prăbuși undeva, în pădurea de sălcii de pe mal...

— Bravo, băiatule, strigă Radu. Acuma pot să-ți spun „încîntat de cunoștință"...

— Știu să fac și ciorbă, rîse Ilie I. Ion. De pește, cu orez mult...

Dunărea făcea un mic cot spre dreapta. Malul scund, împădurit, risipea atîta liniște și pace, în nemișcarea frunzelor încremenite, încît Micu dădu un chiot :

— Cînd s-o termina războiul, aici vin, băieți, să-mi petrec restul zilelor...

— Pînă una-alta ieși mai la larg, Micule, că nu se vede nimic de pădurile astea. Pe undeva pe-aici trebuie să dăm de blestematul grup două'ș'doi...

Vedeta înaintă spre stînga și deodată, în prova, Dunărea se desfășură pe toată lățimea. Departe, dincolo de cotul împădurit, cîteva puncte negre pătau luciul argintiu al apei.

— Alarmă de luptă ! strigă Radu Drăgan ducînd binoclul la ochi. Viteza maximă ! Radist, raportează că am descoperit convoiul inamic. Sînt trei nave de transport escortate de un remorcher armat și o vedetă. Deschidem focul asupra lor !

21

Într-o zi caldă de la începutul lunii septembrie 1944, vedeta 70 acostă într-un mic port pentru apro-

vizionare. Dunărea fusese curăţită de navele hitleriste; multe din ele se scufundaseră, lovite de proiectile sau dînd peste barajele de mine, iar altele, capturate de flotila noastră fluvială, fuseseră armate cu echipaje româneşti şi continuau lupta. La 31 august, după şapte zile de încordare şi de primejdii, marinarii români raportară că nici un pavilion hitlerist nu mai flutură în apele noastre...

— Bine că s-a isprăvit cu ei, zise Scrumbie verificînd ventilul de ambarcare a combustibilului. E timpul să ne ocupăm puţin de nava asta. Motoarele ar trebui revizuite, doar am gonit zi şi noapte.

— Nu vă aşteptaţi prea curînd la odihnă, spuse Radu îngîndurat. Războiul nu s-a terminat. Pe Dunăre, hitleriştii mai seamănă bombe. O să ne reprofilăm: vom face şi dragaj. Trebuie să redăm siguranţa navigaţiei pe Dunăre.

— Poftiţi la masă, că se răceşte, strigă Ilie I. Ion potrivindu-şi o tichie albă pe cap. Am pregătit un borş pescăresc ce nu s-a pomenit!

— Ia nu te mai lăuda, rîse Scrumbie. Las'să te lăudăm noi, dacă-i chiar aşa cum spui.

Peste cîteva minute se aflau cu toţii la pupa, în jurul mesei improvizate din lăzi de proiectile.

— Cazarma aia s-a încins ca un cuptor, bombăni radistul examinîndu-şi lingura. Trebuie reparat ventilatorul...

— Ce ventilator, strigă Scrumbie. Motoarele, asta-i. Că viteza vă place...

— Uitaţi-vă colo, rîse mitraliorul arătînd spre convoiul de nave care se tîra în amonte. Zău dac-aş suferi să merg cu iuţeala asta de melc...

Toţi îşi întoarseră privirile spre larg. Un remorcher mic trăgea după el patru şlepuri, legate două cîte două şi atît de încărcate, încît din bordul lor se mai vedea deasupra apei numai o dungă neagră. Remorcherul dădu semnal din sirenă, apoi pe puntea lui un marinar începu să agite steguleţele de semnalizare.

— Asta pe noi ne cheamă, spuse cu mirare comandantul vedetei. Micule, treci şi răspunde-i.

Micu urcă pe comandă şi flutură spre remorcher perechea lui de stegulețe : „Te ascult". Mesajul celuilalt îl descifrară toţi, cu glas tare, uitînd de masă : vedeta 70 avea misiunea să escorteze convoiul care urca spre Turnu-Severin.

— La posturile de luptă ! ordonă Radu.

Pe faţa de copil a soldatului Ilie I. Ion se zugrăvi o cumplită dezamăgire :

— Şi borşul meu pescăresc ?

— Îl mîncăm pe rînd, în timpul marşului, n-ai teamă !

Întrerupînd ambarcarea combustibilului, vedeta 70 se alătură convoiului. Un timp navigă paralel cu

remorcherul, şi căpitanul acestuia, un tînăr spătos, cu cămaşă cadrilată, le strigă prin megafon:

— E o treabă cam afurisită, dom'comandant. Aud că mai la deal, dincolo de ostrov, nemţii au o baterie pe malul bulgăresc. Spre seară o să se lase ceaţă, poate reuşim să trecem...

— Încercăm, îi răspunse Radu Drăgan. Numai că staţi cam prost cu viteza...

— Mi-ar place să facem schimb, rîse tînărul cu o voce plăcută, de bariton. Mai ales că duc nişte bomboane... Destul o măciucă la un car de oale, nu-i aşa?

— O scoatem noi la capăt, dom' comandant, îl încurajă Radu, deşi nici el n-avea mari speranţe în reuşita operaţiei.

Îşi urară reciproc succes, apoi vedeta porni în frunte, cu motoarele reduse la minimum. În urmă, remorcherul abia se tîra. Marinarii de pe vedetă se uitau mereu în urmă, parcă încercînd să-i împrumute din energia lor...

22

Spre seară, o ceaţă uşoară coborî deasupra apelor liniştite. Dar Radu continua să fie îngrijorat. El ştia că în zona bateriei hitleriste se formase un banc de nisip, care silea navele să meargă mai aproape de

malul bulgăresc. Cînd convoiul depăși ostrovul, răbufniră primele lovituri de tun. Cîteva obuze căzură în preajma vedetei, apoi hitleriștii mutară focul asupra șlepurilor. Remorcherul mări viteza, dar loviturile dușmane cădeau tot mai aprige.

— Trebuie să-i facem să tacă, strigă Radu. O să ne apropiem atît de ei, încît să trageți ochit, cu cea mai mare grijă și precizie.

Prin aparatele de ochire, Ilie I. Ion abia zărea tufișul în dosul căruia se înghesuise bateria hitleristă. Cînd vedeta, manevrată cu iscusință, se apropie de mal, tunul și mitraliera deschiseră focul prin surprindere. Remorcherul înainta acum încet dar sigur.

— Unul din tunuri s-a dus, strigă Micu bucuros. Iar de-al doilea pot să jur că nu mai au curajul să se apropie.

Mitraliera ținea sub focul ei îndrăcit spațiul dintre tunuri, stingherind nespus de mult pe dușmani. Radu pătrunse și mai mult sub mal, în unghiul mort al bateriei nemțești. Pe unul dintre șlepuri izbucniră flăcări. Cei de pe remorcher tăiară parîma cu topoarele, iar convoiul, astfel ușurat, mări viteza și curînd ieși de sub foc.

— E timpul să ne retragem, hotărî Radu. Nu-i slăbiți de loc, băieți !

Vedeta se depărtă de malul drept trăgînd mereu. Deodată, o explozie puternică zgudui corpul navei și puntea începu să se încline înainte. Curînd prova

aproape dispăru sub valuri. Radu înțelese că nu mai era nimic de făcut. Vedeta se scufunda.

— Toată lumea pe punte, ordonă el prin portavoce, și peste cîteva clipe mecanicii urcară privind îngrijorați în jur. Nava se îndrepta spre țărm cu toată viteza de care mai era în stare, iar cînd elicele ieșiră afară, spulberînd apa în două semicercuri înspumate, toți își dădură seama că totul s-a sfîrșit.

— Părăsiți nava ! mai strigă Radu Drăgan.

Ostașii săriră peste bord, înotînd voinicește către țărm. Radu sări ultimul. În urmă auzi motoarele tușind, semn că apa ajunsese de-acum la pompele de injecție. Porni încet către mal. Cînd simți sub picioare mîngîierea aspră a nisipului, se opri și cu greu se uită spre navă. Apucă să mai vadă pentru o clipă vîrful catargului, pe care pavilionul zdrențuit de schije mai flutura încă.

Comandantul vedetei 70 își scoase bereta. O strînse-n pumn privind cu durere locul unde se scufundase nava. Își șterse o lacrimă de pe obraz și se întoarse către marinarii lui :

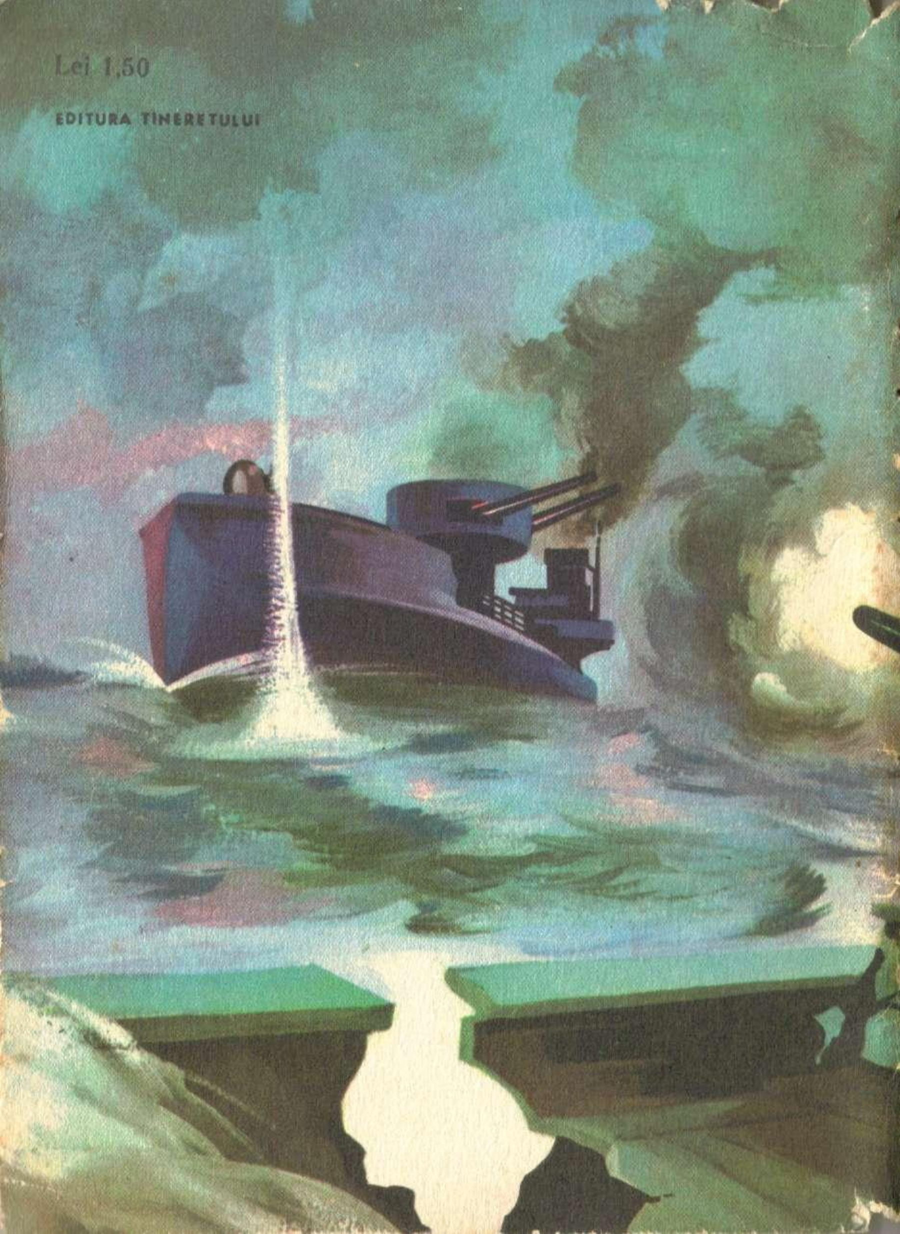
— De-acuma, băieți, am terminat cu navigația, dar nu și cu războiul. O să fim o grupă de infanteriști pe cinste !

În depărtare, undeva spre vest, bubuiau tunurile...

Redactor : GEORGETA PĂSĂRIN
Tehnoredactor : GABRIELA ILIOPOLOS

Dat la cules 04.11.1968. Bun de tipar 12.12.1968. Apărut 1968. Comanda nr. 8997. Tiraj 100 140. Hîrtie ziar de 50 g/m². 700×1000/32. Coli editoriale 2. Coli de tipar 2. A. 15.453. C.Z. pentru bibliotecile mici 8R—93

Tiparul executat sub comanda nr. 80 915 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti — Republica Socialistă România

Lei 1,50
EDITURA TINERETULUI